
İŞİD'İN İRAK'TAKİ KÖTÜ MİRASI

21.09.2016

Dw, 20 Eylül 2016

Kısa süre önce İŞİD'in elinden alınan Musul yakınlarındaki Kayarra halâ dehşetin izlerini taşıyor. Halkın İŞİD'in mirasıyla hesaplaşmada çektiği güçlükleri Florian Neuhoff yerinde inceledi.

İki yıl önce Hasan'ın evinin karşısında oturan polis memuru kaçmış ve kente giren İŞİD militanları polisin evine el koymuştu. İŞİD militanları Irak'ın kuzeybatısındaki Nineveh vilayetine girip Dicle nehri kıyılarındaki Kayarra kentini işgal etmişti.

Ailesiyle birlikte kent merkezine yakın bir yerde yaşayan 49 yaşındaki Hassan hemen yakınında karanlık şeylerin döndüğünü anlamıştı. Evin çatısından, cihatçıların avluya çıkardıkları adamları nasıl öldüresiye dövdüklerini görebiliyordu. Tutuklular eve sürükleniyor ve birkaç gün sonra cansız bedenleri alıp götürülüyordu.

Hasan, cesetlerin dipfrizlerde muhafaza edildiğini ve her yerinde kan izlerinin bulunduğu evin hapishane yapıldığını anlattı.

İŞİD'in önde gelenlerinden Ebu Nacid' teröristler Irak ordusu tarafından kentten sürülene kadar burada kalmış.

Eli kanlı hakim

İtirafıta bulunmaları için işkence edilen tutuklular daha sonra evin infaz odasında asılarak öldürülüyormuş. Hasan Ebu Nacid'in terör örgütündeki statüsünün imtiyazıyla dört Yezidi kadını seks kölesi olarak kullandığını anlatıyor. İŞİD 2014 Ağustosunda Sincar'a girdikten sonra binlerce Yezidi kadın militanlar arasında paylaştırılmış.

Korumasız sokağa çıkmasına izin verilen kadınlar fırsattan yararlanıp yardım istiyorlarmış. Hasan'ın 8 yaşındaki kızı Şema, Yezidi'ler akrabalarına mesaj iletebilmek için komşulardan yardım istiyorlardı. Kent sakinleriyle konuştuklarını gören IŞİD devriyesi onları toplayıp Nacid'e teslim ediyor, o da kadınları dövüyordu diyor.

Ebu Nacid' Kayarra'dan kaçarken, 30 yaşın altındaki seks kölelerini de birlikte götürmüştü.

Terör iktidarı

20 bin kişinin yaşadığı Kayarra'da IŞİD'in 5 hapisanesi varmış. IŞİD'in Ortaçağı andıran İslam anlayışını ahaliye dayatan ahlak polisi acımasız davranıyormuş. 42 yaşındaki İngilizce öğretmeni Ahmed, IŞİD ve ahlak polisinin pazar yerinde kısa sakallıları, uzun pantolon giyenleri ve saç tıraşları hoşlarına gitmeyenleri dayaktan geçirdiğini anlatıyor.

Aşırı zulüm kent ahalisini radikallere karşı birleştirmiş ve Irak ordusu Kayarra'ya yaklaştığında sakladıkları silahları çıkaran küçük bir grup teröristlerle savaşmış. Bölgedeki operasyonları yöneten tümgeneral Nacim el Caburi, saldırıdan önce kent sakinleriyle irtibat kurduklarını ve Kayarra'ya girişlerinde kentlilerin silahlarını çekip IŞİD ile savaştığını anlatıyor. Iraklı komutan sivil can kaybı olmadan kente hakim olmalarını Kayarralıların cesaretine borçlu olduklarını sözlerine ekliyor.

Bozuk yönetim

Kentte IŞİD'den kurtulmuş olmanın rahatlığını hissetmek mümkün. Irak'taki Sünni çoğunluk Şii yönetimden ve güvenlik güçlerinden şikayetçiydi. Ülkenin üçte birini işgal eden IŞİD yerel güvenlik güçlerini tasfiye etmişti ama Kayarralı Sünniler açısından Bağdat yönetiminin bozuk idaresine alternatif olmamıştı.

IŞİD'in okulları kapattırmasıyla işsiz kalan İngilizce öğretmeni Ahmed IŞİD'in ne olduğunu herkes biliyor. IŞİD'e katılmayı aklından geçiren varsa bu düşüncüyü kafasından silip atsın diyor.

IŞİD'in bölgedeki mirasını hatırlamak için Kayarra'dan kaçarken ateşe verdiği petrol kuyularından yükselen dumanları görmek yetiyor. Uzman ekipler haftalardır yangını söndürmeye çalışırken kara dumanlar kir tabakası halinde evlerin üzerine çöküyor, alerjik reaksiyonlara ve solunum yolu rahatsızlığına yol açıyor.

IŞİD korkusundan kurtulmaya çalışan Kayarralıları orduya dört elle sarılıyor ve Irak ordusu bizim ordumuzdur' diyorlar. Bu durum hükümet kuvvetleri ve Irak'ın geleceği açısından önemli bir gidişata işaret ediyor. Kayarra, IŞİD'in Irak'taki son büyük kalesi sayılan Musul'a 60 kilometre

uzaklıkta yer alıyor. Tümgeneral Nacim el Caburi, Sünni Musulluların ordunun ilerlemesini ve IŞİD'in kalesine girmesini önlemeye çalışabileceklerini', söylüyor. Jabouri, Sünnilerle Şiiler arasındaki bölünmüşlük aşılamadığı takdirde Irak'ın geleceğini kurtarmanın zorlaşacağını sözlerine ekliyor.

Ümitsiz gelecek

Mezhepler barışı, kaderini IŞİD'e bağlayanlara merhamet gösterilmesine yarayacağına benzemiyor. Kentin geri alınmasından haftalar sonra da Kayarra sakinleri, IŞİD'in işbirlikçilerini arayan güvenlik kuvvetleri tarafından saatlerce alıkonup sorgulanabiliyor. Kimlikler kontrol ediliyor ve IŞİD ile işbirliği yapmakla suçlananları yargılamak üzere mahkemeler kuruluyor.

Bir grup kent sakiniyle birlikte ana caddede polis kontrolünden geçirilen İngilizce öğretmeni Ahmed, Kayarralıların iyi biliriz' dedikleri güvenlik güçlerince saliveriliyor. Yoksa alıp götürüyorlar, diyor.

Ahmed ve dostları IŞİD'e yardım etmek suretiyle komşularına ihanet edenleri kınıyorlar. Terör milisi mezhepler arasındaki nefret yüzünden zaten bölünmenin eşiğine gelmiş olan Irak'ın Sünni bölgelerine düşmanlık tohumlarını miras bırakmışa benziyor.

Kaynak/Source: